

KIRKKO KAAVILLA

Kaavin kirkot vuodesta 1671

KAPPELISTA SEURAKUNNAKSI JA ALUESEURAKUNNAKSI

Kaavin seutu siirtyi vuonna 1617 tehdyssä Stolbovan rauhansopimuksessa Venäjältä Ruotsi-Suomen hallintaan. Alueelle siirtyi vähitellen suomalaista asutusta ja vuoden 1650 tienoilla aloitettiin täällä luterilainen seurakuntatyö. Aluksi Kaavi kuului Liperin seurakuntaan kappeliseurakuntana, jossa papin tehtäviä hoiti kappalainen.

Itsenäiseksi seurakunnaksi Kaavi muodostui vuonna 1803. Vuoden 2011 alusta Kaavi liittyi osaksi Järvi-Kuopion seurakuntaa ja Kuopion seurakuntayhtymää.

Seurakunta muodostui entisistä itsenäisistä Kaavin, Juankosken, Muuruveden, Säyneisen, Riistaveden, Tuusniemen ja Vehmersalmen seurakunnista.

Vuoden 2013 alusta Järvi-Kuopion seurakuntaan liitettiin myös Nilsin seurakunta, jonka ansiosta Järvi-Kuopion seurakunnan väkiluku on nyt hieman yli 19000.

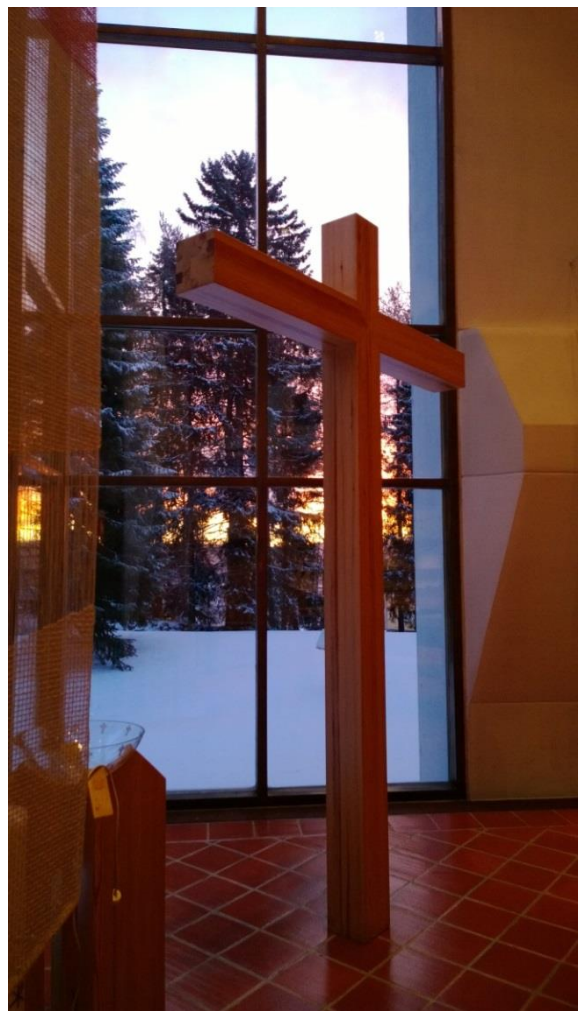
ENSIMMÄINEN, TOINEN JA KOLMAS KIRKKO 1671-1980

Kaavin ensimmäinen kirkko rakennettiin v. 1671 ja sen paikka oli nykyisen eloaitan (entisen viljamakasiinin) ja sankarihautausmaa-alueen välissä. Toinen kirkko rakennettiin samalle paikalle todennäköisesti vuosina 1749-1750. Molemmat kirkot purettiin huonokuntoisuuden vuoksi.

Kaavin kolmas kirkko rakennettiin hirsistä v. 1815-1817 ja se oli linnoitusarkkitehti Pehr Granstedtin suunnittelema. Kirkko edusti rakennustaiteellisesti harvinaista kahtamois-tyyliä (kahdennettu ristikirkko). Tämä kirkko tuhoutui tulipalossa äitienpäivän vastaisena yönä vuonna 1980. Palon syytymissyyttä ei ole saatu selville.

NYKYINEN KIRKKO 1983-

Nykyinen kirkko rakennettiin tuhoutuneen kirkon paikalle ja se vihittiin käyttöön 18.12.1983. Kirkon suunnitteli arkkitehtitoimisto Karvala &

Silvennoinen, pääurakoitsijana toimi kuopiolainen Savon Rakennus Oy. Vastaavana rakennusmestarina toimi Pentti Holopainen Kuopiosta sekä Kaavin seurakunnan puolelta valvojana rakennusmestari Taisto Voutilainen. Rakentaminen tuli maksamaan 7,9 miljoonaa markkaa.

Kirkossa on 550 istumapaikkaa ja kaikkien lisäpenkkien ollessa käytössä 690 paikkaa. Kirkossa on pääovesta oikealla katsottuna olevat lastenhuone ja valmistautumishuone. Vasemmalla ovat sakasti ja apusakasti. Alakerta toimii teknisenä tilana ja varastona.

KIRKON KALUSTEET

Kirkon urut ovat 25-äänikertaiset ja ne rakennettiin Hans Heinrichin urkutehtaassa Maksamaalla Pohjanmaalla. Kalusteet toimitti Puusinkka Oy Suonenjoelta ja kirkkotekstiilit suunnitteli ja valmisti tekstiilitaiteilijat Annikki Linturi ja Aino Lampio Kuopiosta. Vihkirijy on kaavilaisten naisjärjestöjen lahjoitus ja sen suunnitteli ja valmisti kaavilainen Anki-Tuotteen johtaja Eevi-Kirsti Järvelä. Ryijyn nimenä on ”Tie”.

Muita huomattavia lahjoituksia ovat kastemalja ja suuret siunauksissa käytettävät kynttilänjalat. Samoin lahjoituksia ovat Juutilan valimolla valetut alttarin kynttilänjalat, jotka suunnitteli arkkitehti Erkki Karvala.

KAAVIN KELLOTAPULI ON KUOPION SEURAKUNTAYHTYMÄN VANHIN RAKENNUS

Kellotapuli säilyi vuoden 1980 tulipalossa. Se on rakennettu toisen kirkon yhteyteen. Tapuli siirrettiin nykyiselle paikalleen kolmannen kirkon rakentamisen yhteydessä vuonna 1815. Sen toisessa kellossa on ruotsinkielinen teksti: ”Tulkaa iloitkaamme Herrassa ja riemuitkaamme autuutemme lohdutuksesta”.

Kaavin tapulin (vuodelta 1772) tuuliviirissä on vuosiluku 1778. Tapuli on Kuopion seurakuntayhtymän vanhin rakennus.

Kolminivelinen tapuli rakennettiin Kaavin toisen kirkon viereen nykyisen sankarihautausmaan alueelle, josta se on siirretty kolmannen kirkon viereen v. 1815 toisen kirkon purkamisen jälkeen. Kolmas kirkko paloi v. 1980, mutta tapuli säilyi ja palvelee edelleen alkuperäisessä tarkoituksessaan.

Alkuperäisellä paikallaan tapuli on nähtävästi ollut läpikuljettava, koska sisäpuolella on säilynyt toiset ulko-ovet, jotka on naulattu seinään kiinni ilman saranoita. Ulkoverhouksena oleva vankka puoliponttilaudoitus lienee tehty 1830-luvun vaihteessa.

